

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Martina Kříže v právní věci

žalobci: a) V. P., bytem [adresa],
b) T. Z., bytem [adresa],
c) V. B., bytem [adresa],
d) V. G., bytem [adresa],
e) P. S., bytem [adresa],
f) V. Ž., bytem [adresa],

všichni zastoupeni Mgr. Reginou Komárkovou, advokátkou se sídlem
Pekařská 18, 602 00 Brno,

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1,

za účasti osoby zúčastněné na řízení:

AGROS farmy morava s. r. o., IČO: 49435141, se sídlem Jungmannova
1337/28, 697 01 Kyjov
zastoupena Mgr. Jitkou Špilkovou, advokátkou se sídlem Lesnická 787/10,
613 00 Brno

o žalobách proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 22. 4. 2015, č. j.: 21053/2015-MZE-12151,

takto:

- I. Rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 22. 4. 2015, č. j.: 21053/2015-MZE-12151, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 51.360 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupkyně žalobců Mgr. Reginy Komárkové, advokátky.

III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Stručné vymezení věci

1. Žalobci se samostatně podanými žalobami domáhali zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým ministr zemědělství rozhodl podle § 3g odst. 7 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství (dále jen „zákon o zemědělství“) tak, že nevyhověl jejich námitkám proti jednotlivým oznámením Ministerstva zemědělství, Krajské agentury pro zemědělství a venkov Jihomoravský kraj, pracoviště Znojmo (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „zemědělská agentura“) ze dne 3. 12. 2014 ve vztahu k žalobci a) pod č. j. 296/2/2014, ve vztahu k žalobci b) pod č. j. 295/2/2014, ve vztahu k žalobci c) pod č. j. 294/2/2014, ve vztahu k žalobci d) pod č. j. 298/2/2014, ve vztahu k žalobci e) pod č. j. 297/2/2014, a ve vztahu k žalobci f) pod č. j. 293/2/2014, o neprovedení ohlášené změny v evidenci zemědělské půdy podle užívatelských vztahů. Soud k návrhu žalobců řízení o žalobách spojil ke společnému projednání usnesením ze dne 18. 8. 2015, č. j. 9 A 141/2015-15. Společné řízení o těchto věcech bylo nadále vedeno pod spisovou značkou 9 A 141/2015.
2. Správní orgán I. stupně všem žalobcům oznámil, že neprovedl navržené změny v evidenci zemědělské půdy podle užívatelských vztahů u příslušných půdních bloků (dílů půdních bloků) uvedených v oznámeních a nacházejících se ve čtverci 610-1170 v k. ú. Zábrdovice u Vedrovic, v k. ú. Vedrovice, na části k. ú. Jezeřany, na části k. ú. Kubšice a části k. ú. Moravský Krumlov. Následně, žalovaný námitkám žalobců nevyhověl s odůvodněním, že v dané věci je třeba vycházet z § 11 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“), ve znění ke dni nabytí právní moci rozhodnutí Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj, pobočka Znojmo, o výměně nebo přechodu vlastnických práv, tj. k 15. 4. 2014. Žalovaný vysvětlil, že podle tohoto ustanovení dosavadní nájemní vztahy zanikají k 1. říjnu běžného roku. Pokud tedy žalobci podali ohlášení změny dne 29. 4. 2014, bylo ohlášení předčasné. Jelikož rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv nabylo právní moci 15. 4. 2014, mohly dotčené vztahy zaniknout až k 1. 10. 2014, ledaže by se žalobci dohodli s dosavadním uživatelem (osobou zúčastněnou na řízení) jinak. K takové dohodě dle žalovaného ovšem nedošlo.
3. Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí uvedl, že § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách ve znění před účinností zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o SPÚ“), tj. do 31. 12. 2012, který zánik dosavadních nájemních vztahů spojoval s právní mocí rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv, nelze použít a nelze ani aplikovat přechodná ustanovení § 22 odst. 8 zákona o SPÚ, neboť ty výslovně řeší jen pravidla řízení o pozemkových úpravách, nikoliv již už otázku povahy ryze občanskoprávní, jakou je např. otázka existence či zániku nájemních vztahů, která vyvstává až po definitivním ukončení správního řízení vydáním rozhodnutí ve věci.

4. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dodal, že žalobci k námitkám nepřiložili žádnou dokumentaci, z níž by bylo možno dovodit právní důvod užívání v jejich prospěch, ani žádné nové důkazy, které by takový právní důvod osvědčovaly. To však nebrání tomu, aby žalobci podali nová ohlášení změny počínaje dnem 1. 10. 2014. Na závěr žalovaný také odkázal na rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2006, č. j. 7 As 26/2005-67, podle kterého správní orgán pouze zkoumá, který z účastníků řízení půdu užívá a z jakého právního titulu.
5. Z předložených správních spisů vyplývají tyto další pro posouzení věci rozhodné skutečnosti:
6. Rozhodnutím Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Znojmo (dále jen „pozemkový úřad“) ze dne 7. 3. 2012, č. j. 777536-KPÚ/3099/06-Po/55/12 byl podle § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách ve znění účinném k 31. 12. 2012, schválen návrh Komplexní pozemkové úpravy v k. ú. Zábrdovice u Vedrovic, v k. ú. Vedrovice, na části k. ú. Jezeřany, na části k. ú. Kubšice a části k. ú. Moravský Krumlov, který jménem společnosti AGROPROJEKT PSO, s. r.o. zpracoval Ing. P. J. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 8. 2012.
7. Dne 28. 3. 2014 vydal Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Jihomoravský kraj, Pobočka Znojmo (dále jen „SPÚ“) rozhodnutí č. j. SPU 129623/2014/Po podle § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách, kterým rozhodl o výměně nebo přechodu vlastnických práv k pozemkům v uvedených katastrálních územích. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 15. 4. 2014.
8. Dne 29. 4. 2014 podali žalobci dle § 3g odst. 1 zákona o zemědělství ohlášení změn v evidenci půdy týkajících se půdních bloků (dílů půdních bloků) ve čtverci 610-1170. Zemědělská agentura zahájila řízení ve věci aktualizace evidence půdy – nových půdních bloků, které zasahují do bloků dosud evidovaných pro osobu zúčastněnou na řízení - na základě jednotlivých ohlášení žalobců ze dne 29. 4. 2014, evidovaných ve vztahu k žalobci a) pod č. j. 296/2014, ve vztahu k žalobci b) pod č. j. 295/2014, ve vztahu k žalobci c) pod č. j. 294/2014, ve vztahu k žalobci d) pod č. j. 298/2014, ve vztahu k žalobci e) pod č. j. 297/2014, a ve vztahu k žalobci f) pod č. j. 293/2014. Další řízení mělo u každého ze žalobců obdobný průběh; nejdříve správní orgán I. stupně každému z nich oznámením ze dne 9. 6. 2014 oznámil, že provedl změny na příslušných pozemcích dle ohlášení, poté žalovaný usnesením ze dne 10. 10. 2014 k námitkám osoby zúčastněné na řízení oznámení ve vztahu ke všem žalobcům zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení.
9. Správní orgán I. stupně posléze dne 3. 12. 2014 vydal nová oznámení, kterými však žalobcům oznámil, že ohlášené změny neprovedl. Ze stručného odůvodnění těchto jinak identických oznámení vyplývá, že správní orgán I. stupně přitom vycházel právě z usnesení ministra zemědělství ze dne 10. 10. 2014, kterým ministr vyhověl námitkám osoby zúčastněné na řízení. Dodal, že *„ohlášené změny [žalobci] v evidenci LPIS budou provedeny v souladu s výše uvedeným usnesením.“*
10. Jak již bylo uvedeno, proti těmto oznámením podali všichni žalobci námitky, kterým žalovaný nevyhověl nyní napadeným rozhodnutím.

II. Obsah žalob

11. Žalobci shodně v žalobách nejdříve stručně shrnuli dosavadní průběh řízení a odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména však upozornili na skutečnost, že správní orgán I. stupně nejdříve dne 9. 6. 2014 vydal oznámení o *provedení* změny evidovaných údajů v evidenci půdy.
12. Žalobci se s výše popsanými právními výklady žalovaného neztotožnili.
13. Zaprvé, dle žalobců žalovaný používá zužující výklad přechodného ustanovení § 22 odst. 8 zákona o SPÚ. Zákon o pozemkových úpravách však upravuje řízení o pozemkových úpravách jako celek, včetně případného řešení hmotněprávních otázek a přechodné ustanovení zákona o SPÚ odkazuje na použití dosavadního zákona jako celku, nikoliv s výjimkou řešení zániku nájemních vztahů. Nájemní vztahy dle této právní úpravy mají zanikat právní mocí rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv. Uvedený právní názor žalobci opřeli i o znění přechodného ustanovení § 25 odst. 2 novely, které řeší otázku zániku zatímního bezúplatného užívání. Žalobci odkázali na úmysl zákonodárce, aby oba tyto druhy právních vztahů zanikaly ke stejnému okamžiku, tj. zde rozhodnutím podle § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách. Samostatnou výslovnou zmínku bezúplatného užívání v přechodných ustanoveních žalobci odůvodnili tím, že uvedeným způsobem zaniká bezúplatné užívání u pozemkových úprav byť i jen zahájených přede dnem účinnosti novely, zatímco u nájmu dochází k zániku rozhodnutím dle § 11 odst. 8 cit. zákona pouze v případech, kdy zpracovaný návrh pozemkových úprav byl vystaven k veřejnému nahlédnutí.
14. Zadruhé, žalobci doložili ke svým ohlášením podle § 3g odst. 1 zákona o zemědělství nejen rozhodnutí Státního pozemkového úřadu podle § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách, ale rovněž i vlastnická práva a nájemní či pachtovní smlouvy k pozemkům, jichž se ohlášení týkala. Žalovaný pak byl podle § 3g odst. 4 zákona o zemědělství povinen aktualizaci evidence půdy podle ohlášení provést, pakliže neshledal údaje v ohlášení nepravdivými a neúplnými. Sám žalovaný v napadeném rozhodnutí upozornil, že je oprávněn zkoumat toliko splnění formálních podmínek, tj. náležitostí oznámení. Ve skutečnosti však dle žalobců postupoval právě opačně – neprovedení změn založil na zpochybnění tvrzení žalobců o faktickém užívání konkrétních pozemků a platnosti dohod či dokladů prokazujících právní důvod užívání půdy. Pokud tedy ohlášené změny neprovedl, a odkázal na § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách ve znění účinném od 1. 1. 2013, v konečném důsledku označil žalobci předložené důkazy o vlastnických, nájemních či pachtovních právech paušálně za neplatné.
15. Uvedený postup je v rozporu s judikaturou NSS, dokonce s tou, na kterou paradoxně odkázal i sám žalovaný v napadeném rozhodnutí (rozsudek č. j. 7 As 26/2005-67). Žalobci v této souvislosti odkázali též na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2015, č. j. 11 A 194/2013-41, který jednoznačně potvrdil, že správní orgán není oprávněn posuzovat platnost nájemních či pachtovních smluv doložených k ohlášení změn v evidenci půdy. Žalobci se rovněž ohradili tvrzením, že výlučně oni, nikoliv osoba zúčastněná na řízení, doložili právní tituly k užívání příslušných pozemků. Osoba zúčastněná na řízení nedoložila naprosto žádné doklady, a to ani ke stavu před rozhodnutím SPÚ ze dne 28. 3. 2014, ani ke stavu po jeho právní moci.
16. Zatřetí žalobci také namítli, že polemizují pouze s argumentací žalovaného, neboť oznámení správního orgánu I. stupně v podstatě žádnou argumentaci neobsahovalo (vyjma odkazu na dřívější rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 10. 10. 2014, a dále je toto

strohé odůvodnění i rozporné či zmatečné, neboť v závěru uvádí, že „ohlášené změny v evidenci LPIS budou provedeny v souladu s výše uvedeným usnesením.“

17. Nakonec, začtvrté, se žalobci ohradili, že při ohlašování změn evidovaných údajů v evidenci půdy se po celou dobu řídili rozhodnutími a pokyny orgánů státu (rozhodnutím Státního pozemkového úřadu ze dne 28. 3. 2014, sdělením SPÚ ze dne 27. 1. 2014 a 30. 4. 2014 a sdělením správního orgánu I. stupně ze dne 30. 4. 2014 o ukončení komplexní pozemkové úpravy). Pokud žalovaný přdestřel v napadeném rozhodnutí jiný výklad, je tento výklad nejen v rozporu s výkladem SPÚ, ale i dřívějším výkladem a praxí správního orgánu I. stupně. Postup žalovaného je navíc v rozporu s § 57 odst. 3 eventuálně § 53 odst. 3 správního řádu, neboť žalovaný nerespektoval rozhodnutí SPÚ. Žalobci tvrdili, že případná názorová nejednotnost měla být řešena na jiné úrovni, mimo ohlašovací řízení žalobců. Žalobci dodali, že provedení změn v evidenci půdy je podkladem pro rozhodování o čerpání dotací, proto rozhodnutí žalovaného, resp. správního orgánu I. stupně o neprovedení změn fakticky ovlivňuje jejich podnikání do té míry, že by to mohlo vést k jeho ukončení nebo ke vzniku závažných existenčních problémů.
18. Žalobci navrhli, aby soud zrušil jak rozhodnutí žalovaného, tak příslušná oznámení správního orgánu I. stupně, a věci vrátil žalovanému k dalším řízením.

III. Vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení

19. Žalovaný ve svém vyjádření setrval na názoru vyjádřeném v napadeném rozhodnutí o předčasnosti ohlášení změn. Po srovnání původní a novelizované právní úpravy zákona o pozemkových úpravách, konkrétně § 11 odst. 8 a přechodných ustanovení - § 25, je dle žalovaného zřejmé, že rozhodnutím podle § 11 odst. 8 zaniká pouze zatímní bezúplatné užívání, zatímco nájemní vztahy zanikají až k 1. říjnu běžného roku. Pokud by měl zákonodárce úmysl, aby oba tyto vztahy zanikly rozhodnutím podle § 11 odst. 8, zcela určitě by to v přechodných ustanoveních k novele zákona jednoznačně vyjádřil. Dále se žalovaný odkázal na znění důvodové zprávy k zákonu o SPÚ, které odůvodnilo změnu zákona hlediskem faktického hospodaření a agrotechnickými termíny. Žalovaný též upozornil, že právní úpravou účinnou od 1. 1. 2013 došlo též ke změně § 12 zákona o pozemkových úpravách, z které vyplývá, že lhůtu pro zánik nájemních vztahů nelze stanovovat podle toho, kdy rozhodne pozemkový úřad o výměně nebo přechodu vlastnických práv k pozemkům, neboť by hrozilo, že původní uživatel nebude moci řádně dokončit hospodářský rok (sklidit úrodu).
20. K výkladu § 22 odst. 8 zákona o SPÚ žalovaný uvedl, že provedení a schválení pozemkových úprav je poměrně dlouhodobý proces technického rázu, který je upraven veřejnoprávními normami. Žalovaný na vysvětlenou důležitosti určení, kterou úpravou se bude řídit jeho dokončení, nabídl srovnání znění § 10 odst. 4 v době před a po účinnosti zákona č. 503/2012 Sb., ze kterého je dle jeho názoru patrné, že řízení o pozemkových úpravách převážně veřejnoprávního charakteru nelze směřovat občanskoprávní problematiku existence či zániku nájemních vztahů.
21. Žalovaný dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014-37, v němž se NSS vyslovil, že správní orgán byl v řízení o aktualizaci evidence půdy povinen posoudit otázku platného právního titulu k užívání půdy, nikoliv však autoritativně, ale pouze pro účely zjištění, zda může případnou aktualizaci evidence půdy provést. Rozhodnutí o

soukromoprávním sporu patří do kompetence civilního soudu, jehož rozsudkem by byl správní orgán vázán dle § 57 odst. 3 správního řádu.

22. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že právní argumenty žalobců neodpovídají platné právní úpravě a navrhl, aby soud žaloby zamítl.
23. V podání ze dne 19. 6. 2017 dále žalovaný doplnil, že výjimku z § 22 odst. 8 zákona o SPÚ, upravenou ve druhé větě tohoto ustanovení, je třeba vykládat tak, že se vztahuje pouze a jen na samotné řízení, tedy na proces, který směřuje k vydání pravomocného rozhodnutí, a nikoliv rovněž na hmotněprávní následky tohoto rozhodnutí. Účinky právního jednání nebo právní skutečnosti je třeba zásadně posuzovat podle práva účinného v době, kdy k právnímu jednání došlo, nebo kdy nastala právní skutečnost a odkázal přitom na judikaturu NSS a Ústavního soudu (1 As 99/2008, 6 A 126/2002, II. ÚS 192/05). Dodal, že pokud žalobci jednali v dobré víře ve správnost odůvodnění rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv ze dne 28. 3. 2014, nelze z toho dovodit nezákonnost rozhodnutí ministra zemědělství.
24. Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření k žalobě nesouhlasila s názorem žalobců, že na daný případ dopadá zákon o pozemkových úpravách ve znění do 31. 12. 2012. Místo toho citovala § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách ve znění zákona o SPÚ, z čehož bez bližší právní argumentace dovozuje, že výklad žalobců není pravdivý. Upozornila také na Metodický pokyn pro aktualizaci evidence půdy podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ze dne 21. 1. 2014, který však nepřiložila, z něhož prý vyplývá, že nájemní vztah k pozemkům, kterých se týká pravomocné rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo převodu vlastnických práv, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemen, vydané na základě schváleného návrhu pozemkových úprav, zaniká k 1. říjnu běžného roku.
25. Dále popřela, že by na sporných pozemcích fakticky hospodařili žalobci, doložitelně na nich hospodařila ona. Závěrem upozornila také na praktickou rovinu věci. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že pozemky, ke kterým měla užívací vztah, zkulivovala, připravila, zasela a najednou by jí právní moci rozhodnutí SPÚ ze dne 28. 3. 2014 skončila všechna užívací práva uprostřed agronomického roku. Měla za to, že zákonodárce jistě nepředpokládal, že by ke změně užívacích vztahů mělo dojít uprostřed agronomického roku, kdy je předpoklad, že takový postup by zavládl vzniku řady sporů. Výklad žalobců proto dle jejího názoru nejenže nemá oporu v zákoně, ale odporuje i selskému rozumu. Z právní konstrukce vytvářené žalobci vzniká řada sporů. Které trvale ztěžují hospodaření v katastru obce Vedrovice a kdy trvale dochází k narušování (a to i tři roky poté) uspořádání vztahů.
26. Osoba zúčastněná na řízení proto navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

27. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci takový postup soudu akceptovali. Žalobci navržené důkazy soud neprovedl, neboť tvoří součást správního spisu, z něhož soud vyšel při přezkumu zákonnosti žalobami napadených rozhodnutí, anebo sice nejsou obsaženy ve správním spisu [viz sdělení správního orgánu I. stupně ze dne 30. 4. 2014, č. j. 293/2014 žalobci f)], avšak pro účely prokázání tvrzeného je soud považoval za nadbytečné, neboť obsažené skutečnosti vyplývají i z jiných předložených listin.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

28. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
29. Žaloba je důvodná.
30. Soud posoudil věc takto: Předmětem sporu v tomto řízení je výklad přechodných ustanovení ke změně zákona o pozemkových úpravách, k níž došlo v době mezi vydáním rozhodnutí pozemkového úřadu o schválení návrhu komplexní pozemkové úpravy (7. 3. 2012) a rozhodnutím o výměně nebo přechodu vlastnických práv k dotčeným pozemkům (28. 3. 2014), jejímž důsledkem nakonec bylo neprovedení ohlášených změn v evidenci půdy dle užívatelských vztahů žalobců. Nová právní úprava totiž, na rozdíl od předchozí právní úpravy, stanovila den, kdy zanikají dosavadní nájemní vztahy k pozemkům, kterých se posléze uvedené rozhodnutí týká, přesným označením dne (1. října běžného roku), který v případě žalobců v době podání jejich ohlášení ještě nenastal. Úkolem soudu je tedy postavit na jisto, kterou právní úpravu měl správní orgán I. stupně, resp. žalovaný, na věc žalobců použít.
31. Dnem 1. 1. 2013 nabyl účinnosti zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů. Uvedeným zákonem bylo zasaženo též do právní úpravy obsažené v zákoně o pozemkových úpravách, čemuž se věnuje celá část druhá zákona o SPÚ.
32. Podle § 11 odst. 8 ve znění účinném **do 31. 12. 2012** platilo, že *schválený návrh je závazným podkladem pro rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle § 10 odst. 2, [...]. Tímto rozhodnutím zanikají dosavadní nájemní vztahy, zatímní bezúplatné užívání a časově omezený nájem (§ 15) k předmětným pozemkům, kterých se rozhodnutí týká. Ustanovení zvláštního právního předpisu se nepoužije.*
33. Podle § 11 odst. 8 ve znění zákona o SPÚ *schválený návrh je závazným podkladem pro rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle § 10 odst. 2, [...]. Dosavadní nájemní vztahy, zatímní bezúplatné užívání a časově omezený nájem k předmětným pozemkům, kterých se rozhodnutí týká, zanikají k 1. říjnu běžného roku. Ustanovení zvláštního právního předpisu se nepoužije. [...].*
34. Zákon o SPÚ obsahuje v § 22 odst. 8 přechodnou normu, podle které *řízení o pozemkových úpravách zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle tohoto zákona. Pokud však je zpracovaný návrh pozemkových úprav vystaven ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona k veřejnému nahlédnutí, řízení se dokončí podle dosavadních právních předpisů. [...].*
35. Z výše uvedeného vyplývá, že zákonodárce se rozhodl pro tzv. *nepravou retroaktivitu* zákona o SPÚ v řízeních o pozemkových úpravách, tj. vztah staré a nové právní úpravy vyřešil tak, že dosud neukončená řízení o pozemkových úpravách se od účinnosti zákona o SPÚ budou řídit již novými normami. Tento přístup v legislativních úpravách není ničím výjimečným, ba spíše obvyklým a akceptovatelným, kdy nová právní úprava sice uznává práva a povinnosti vzniklé podle staré právní úpravy (na rozdíl od pravé retroaktivity), avšak s účinností nové úpravy do budoucna upravuje jejich nový režim, či nový mechanismus jejich uplatnění.
36. Ústavní konformitou retroaktivity práva se ve své judikatuře zabýval opakovaně i Ústavní soud ČR, který v nález ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96 (N 13/7 SbNU 87; 63/1997 Sb., podrobil princip retroaktivity analýze a zabýval se otázkou možných výjimek z

nepřípustnosti retroaktivity právních norem. Formuloval, že obecně v případech časového střetu staré a nové právní normy je nepravá retroaktivita obecně přípustná, a existují jen výjimky její nepřípustnosti, pravá retroaktivita je naopak obecně nepřípustná, vyskytují se však striktně omezené výjimky její přípustnosti. K osvětlení otázky, kdy lze tyto výjimky z principu zákazu pravé retroaktivity připustit, Ústavní soud v tomto nálezu citoval dřívější i nynější právní teorie a poté uzavřel, že zrušení staré a přijetí nové právní úpravy je nutně spojeno se zásahem do principů rovnosti a ochrany důvěry občana v právo. Dochází k tomu v důsledku ochrany jiného veřejného zájmu či základního práva či svobody. Platí tu zároveň maxima příkazující v případě omezení základního práva, resp. svobody, šetřit jeho podstatu a smysl (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 178/04 (N 18/36 SbNU 237)).

37. Jak vidno z citovaného § 22 odst. 8 zákona o SPÚ, zákonodárce stanovil výjimku z tohoto pravidla pro ta řízení, v nichž byl zpracovaný návrh pozemkových úprav vystaven k veřejnému nahlédnutí nejpozději ke dni nabytí účinnosti zákona o SPÚ, tedy ke dni 1. 1. 2013. K tomu je nutno dodat, že přechodná ustanovení řeší nezbytné otázky vyvolané nabytím účinnosti tohoto zákona tak, aby byla zajištěna kontinuita stávajících procesů a byly rovněž zajištěny právní jistoty osob těchto procesů se účastnících. *„V zájmu dosažení právní jistoty účastníků řízení o pozemkových úpravách se výslovně stanoví, že pokud byl zpracovaný návrh pozemkových úprav již vystaven ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona k veřejnému nahlédnutí, řízení se dokončí podle dosavadních předpisů, a jen tehdy, pokud by tomu tak nebylo, pro řízení o pozemkových úpravách by platila nová právní úprava.“* (viz důvodová zpráva k zákonu o SPÚ k tomuto ustanovení).
38. V projednávaném případě řízení o pozemkových úpravách skončilo nabytím právní moci rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv dne 15. 4. 2014, tj. až po účinnosti zákona o SPÚ. Z předloženého správního spisu pak vyplynulo, že zpracovaný návrh komplexní pozemkové úpravy pro dané území byl vystaven k veřejnému nahlédnutí po dobu třiceti dnů již od 30. 1. 2012 do 28. 2. 2012, přičemž žádná ze stran tuto skutečnost neučinila spornou. Z dosud uvedeného tedy vyplývá, že v případě žalobců byly splněny podmínky v § 22 odst. 8 věty druhé zákona o SPÚ, a proto měl být aplikován zákon o pozemkových úpravách ve znění do 31. 12. 2012.
39. Žalovaný v napadeném rozhodnutí však uvedl, že proti uplatnění § 22 odst. 8 zákona o SPÚ svědčí skutečnost, že dopadá pouze na procesní ustanovení, tj. na řízení o pozemkových úpravách, nikoliv na otázky existence a zániku nájemních vztahů, tj. ryze občanskoprávní otázky. Ve vyjádření k žalobě tyto své úvahy rozšířil a na příkladu změny znění § 10 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách se snažil demonstrovat, že řízení o pozemkových úpravách nelze směšovat s občanskoprávní problematikou existence a zániku nájemních vztahů.
40. S těmito závěry se nelze ztotožnit. Předně je nutno upozornit na jisté nepřesnosti při rozlišování bipolárních kategorií veřejnoprávní – soukromoprávní a procesní – hmotněprávní žalovaným. Pokud jde totiž o zánik nájemních vztahů, jak v předchozí, tak v nové úpravě zákona o pozemkových úpravách byl jejich konec spojen s veřejnoprávní normou, nikoliv soukromoprávní normou. V daném případě proto bylo toto rozlišování ve vztahu k předmětu řízení irelevantní. K zániku nájemních vztahů tak došlo buď dle dřívější veřejnoprávní úpravy na základě *rozhodnutí* o výměně, nebo přechodu vlastnických práv podle § 11 odst. 8, a dle nové veřejnoprávní úpravy přímo ze *zákona* k přesně stanovenému dni. Z tohoto pohledu se argumentace žalovaného

„názorností“ nebo „obdobností“ změny § 10 odst. 4 téhož zákona jeví soudu jako nesrozumitelná.

41. Otázkou k řešení v daném řízení o aktualizaci evidence půdy nebyl ani soukromoprávní spor mezi podnikateli ohledně platnosti nájemních smluv apod., který by byl oprávněn závazně posoudit pouze soud v občanskoprávním řízení, jak žalovaný správně upozornil i v napadeném rozhodnutí. Jejich platnost ani pravdivost totiž nikdo, ani žalovaný, nezpochybňoval. V tomto ohledu se tak i argumentace rozsudkem NSS ze dne 19. 7. 2006, čj. 7 As 26/2005-67, mívá podstatě věci, neboť rozhodující skutkové okolnosti případu posuzovaného NSS v uvedené věci spočívaly právě v tom, že mezi stranami existoval spor o tom, komu svědčí právní titul k užívání chmelnic. Závěry o tom, jak má správní orgán v takovém případě postupovat, NSS dostatečně jasně vyjádřil v právní větě: *„Pokud vznikne spor mezi dvěma podnikateli s chmelem o tom, kdo z nich má být zapsán do evidence chmelnic (§ 4 odst. 1 a 2 zákona č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele), musí správní orgán posoudit, který z těchto dvou podnikatelů splňuje definici „podnikatel s chmelem“. Takové rozhodnutí nijak neupravuje vzájemné vztahy mezi těmito dvěma podnikateli ve smyslu soukromoprávním, ale pouze určuje, který z podnikatelů bude v evidenci chmelnic zapsán“* uvedeného rozsudku, resp. též v rozsudku NSS ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014-37, týkající se otázky pravomoci správních orgánů i správních soudů k posouzení soukromoprávních smluv, na který žalovaný rovněž odkázal. Taková situace ovšem v nyní posuzované věci ani nenastala. Zapsání, resp. nezapsání změn v evidenci půdy dle ohlášení nebylo sporné z hlediska předložených právních titulů k užívání. Podstatný byl pouze okamžik, ke kterému mělo na základě veřejnoprávní normy dojít k *zániku* dosavadních nájemních vztahů (tedy vztahů osoby zúčastněné na řízení), a vzniku práva žalobců začít na dotčených pozemcích hospodářit. Soud opakuje, že v případě nikdy nezpochybněných právních titulů žalobců tak nebylo důvodu při aplikaci přechodného ustanovení § 22 odst. 8 zvažovat veřejnoprávní či soukromoprávní charakter dotčených norem zákona o pozemkových úpravách nebo dotčených uživatelských vztahů, neboť o této kvalifikaci nikdy nebyly pochybnosti. Proto považuje soud tuto argumentaci žalovaného v daných souvislostech za irelevantní.
42. Žalobci zase argumentovali odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 2. 2015, č. j. 11 A 194/2013-41, který prý jednoznačně potvrdil, že správní orgán není oprávněn posuzovat platnost nájemních či pachtovních smluv doložených k ohlášení změn v evidenci půdy. K této argumentaci je však nutno upozornit, že uvedený rozsudek byl následně zrušen Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 27. 1. 2016, č. j. 3 As 43/2015-29. Důvodem mimo jiné byla nepřezkoumatelnost, ale také pochybnosti v otázce aktivní věcné legitimace stěžovatelky, které městský soud v novém rozhodnutí potvrdil, neboť stěžovatelka ve svých námitkách převážně brojila proti zapsání jiné osoby do evidence půdy místo ní. Uvedené rozhodnutí je proto ve vztahu k nyní posuzované věci rovněž nepřípadné.
43. Jestliže měl žalovaný spíše v úmyslu argumentovat tím, že změna zákona o pozemkových úpravách dopadá pouze na jeho procesní normy, nikoliv na normy *hmotněprávní* (a věc pouze nesprávně označil jako „ryze občanskoprávní otázky“), ani této jaksi zjednodušené argumentaci by soud nemohl přisvědčit. Zákon o pozemkových úpravách upravuje řízení v části druhé, § 6 až 17. Zákonodárce do této části o řízení zařadil také provádění pozemkových úprav podle § 12. Podle odst. 2 tohoto ustanovení ve znění do 31. 12. 2012 *pozemkový úřad zabezpečí, aby nové uspořádání pozemků bylo vytyčeno a označeno v terénu podle potřeby vlastníků, a to nejdříve po nabytí právní moci rozhodnutí podle § 11 odst. 4. Vytyčení vlastnických hranic pozemků, jejichž lomové body jsou v katastru nemovitostí v souvislosti s provedením pozemkových úprav označeny trvalou stabilizací, nelze opakovat*

bradit z prostředků státu. Pokud se vlastníci pozemků nedohodnou jinak, zahájí hospodaření na nově vytyčených pozemcích po sklizni úrody a provedení podmínky, tj. zpravidla k 1. říjnu běžného roku, a to i v případě, kdy ještě nebylo vydáno rozhodnutí podle § 11 odst. 8. (podtržení doplnil městský soud). Z potržené části právě citovaného ustanovení tedy vyplývá, že zákonodárce v rámci procesní úpravy stanovil i hmotněprávní normu týkající se okamžiku zániku dosavadních užívatelských vztahů. Tyto užívatelské vztahy však byly úzce spjaty s dřívějším uspořádáním území (pozemků), a jeho změnou po provedeném řízení o pozemkových úpravách vyvstala nezbytnost stanovení jejich zániku, aby se mohly uplatnit vztahy odpovídající novému uspořádání pozemků, a tedy aby právní stav odpovídal stavu skutečnému. Jinak řečeno, stanovení zániku těchto vztahů bylo nezbytným důsledkem procesních norem, resp. pozemkových úprav. Podle této již neplatné právní úpravy dokonce stačilo, že pozemky byly vytyčeny, a pokud byly splněny další podmínky (tj. bylo po sklizni a provedení podmínky a vlastníci pozemků se nedohodli jinak), mohl nový vlastník (eventuálně jeho nájemce) na těchto pozemcích začít hospodařit (k tomu viz např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2016, č. j. 9 A 183/2013-53).

44. Nicméně přechodná ustanovení zákona o SPÚ výslovně neřešila zánik dosavadních nájemních vztahů, ten vyplývá až z textu samotného novelizovaného zákona o pozemkových úpravách z § 11 odst. 8. Přechodná ustanovení stanovila pouze, že ta řízení o pozemkových úpravách, která byla zahájena před účinností zákona SPÚ (a logicky tedy dosud neskončena), se dokončí podle nové právní úpravy, avšak s výjimkou těch řízení, kde byl návrh pozemkových úprav vystaven ke dni nabytí účinnosti zákona o SPÚ k veřejnému nahlédnutí. Jak již bylo řečeno, zákon o pozemkových úpravách upravuje (jak podle staré, tak podle nové právní úpravy) zánik dosavadních užívatelských vztahů v rámci procesních ustanovení (Část druhá - Řízení o pozemkových úpravách a náklady na pozemkové úpravy). Z uvedeného tedy vyplývá, že nebyl důvod k tomu oddělovat ustanovení o zániku dosavadních vztahů od zbytku zákona o pozemkových úpravách s odůvodněním, že jde o hmotněprávní (dle terminologie žalovaného „občanskoprávní“) normu, protože určení zániku dosavadních majetkových vztahů bezprostředně souviselo s procesními normami (bylo jejich důsledkem), a proto bylo nezbytné neskončená řízení o pozemkových úpravách, která splňují podmínky věty druhé § 22 odst. 8 zákona o SPÚ (což je i případ v nyní posuzované věci) dokončit podle dosavadní právní úpravy účinné ve znění do 31. 12. 2012 jako celku. Ostatně i Ústavní soud konstatoval, že na nároky, které sice vznikly v souvislosti s procesem a jsou upraveny v předpisu procesním, ale jsou svou povahou nároky hmotněprávními, lze uplatnit zpětnou účinnost právních norem pouze ve výjimečných případech (srov. již cit. nálezy Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 178/04).
45. Jestliže se žalovaný snaží svůj právní názor podpořit tvrzením, že rozhodnutím podle § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách zaniká dle § 25 zákona o SPÚ (přechodná ustanovení přímo k novelizaci zákona o pozemkových úpravách) výslovně pouze zatímní bezúplatné užívání, a pokud by si zákonodárce přál, aby tomu tak bylo i v nájemních vztazích, výslovně by to do těchto přechodných ustanovení uvedl, je tato argumentace v tomto případě nesprávná a vytržená z kontextu. Z důvodové zprávy k zákonu o SPÚ totiž vyplývá, že „*institut zatímního bezúplatného užívání (ZBU) byl založen novelou zák. č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech (zák. č. 38/1993 Sb.) z důvodu umožnění urychleného vytvoření a využití půdně ucelených hospodářských jednotek a přidělit vlastníků pozemků do jejich ZBU scelené pozemky navrhované k výměně vlastnických práv. Pozemkové úřady uvedené prováděly v zájmu urychlení možnosti hospodaření, či za účelem*

*zabezpečení přístupu k pozemkům. Zákon č. 139/2002 Sb. již od tohoto institutu ustoupil, neboť neodpovídal perspektivnímu pojetí pozemkových úprav. Ke zrušení ZBU mohlo dojít buď rozhodnutím o výměně nebo přechodu vlastnických práv (§ 11 odst. 8) nebo rozhodnutím pozemkového úřadu o rušení ZBU v případě, že se změnily podmínky, za nichž byly pozemky do ZBU přiděleny (dosavadní § 15 odst. 2). V současné době je institut ZBU již překonán a v praxi způsobuje problémy ve vlastnicko-uživatelských vztazích a zakládá jejich značnou nepřehlednost. Z tohoto důvodu byla navrhovaná úprava zařazena do přechodných ustanovení.“ (viz důvodová zpráva k bodu 91, týkajícího se § 15; podtržení doplnil městský soud). Jak je zřejmé, důvodem pro zařazení této úpravy do přechodných ustanovení tak nebylo vyřešit střet dosavadní a nové právní úpravy týkající se zatímního bezúplatného užívání; stejná právní úprava, tj. zánik těchto vztahů, se totiž i dříve řídil právní mocí rozhodnutí vydaného podle § 11 odst. 8 – viz § 15 odst. 3, podle kterého *užívání pozemků přidělených do zatímního bezúplatného užívání nebo do časově omezeného nájmu zaniká nejpozději ke dni účinnosti rozhodnutí podle § 11 odst. 8*. Důvodem přesunutí do přechodných ustanovení byl pouze ustupující význam tohoto institutu v důsledku postupného zániku těchto vztahů.*

46. Soud uzavírá, že otázka zániku dosavadních nájemních vztahů pro účely posouzení oprávněnosti ohlášení změny v evidenci půdy měl správní orgán I. stupně a posléze žalovaný posuzovat dle zákona o pozemkových úpravách ve znění do 31. 12. 2012. Pokud žalovaný aplikoval zákon ve znění zákona o SPÚ, použil nesprávnou právní normu, protože je jeho rozhodnutí nezákonné a je potřeba ho zrušit. Tyto námitky jsou důvodné.
47. Od úvah vedoucích k tomuto závěru se pak odvíjí i odpovědi na další námitky žalobců.
48. Podle § 3g odst. 1 věty první zákona o zemědělství ve znění účinném do 31. 12. 2014 je dosavadní uživatel, kterého se týká některá skutečnost podle písmen a) až d), povinen ji ohlásit nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy nastala, ministerstvu (dále jen "ohlášení změny") a předložit doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy.
49. Podle § 3g odst. 4 téhož zákona *Ministerstvo provede aktualizaci evidence půdy podle ohlášení změny, popřípadě ohlášení zařazení podle odstavců 1 a 2, jestliže*
 - a) *údaje v ohlášení změny, popřípadě ohlášení zařazení neshledá nepravdivými, popřípadě neúplnými,*
 - b) *ohlášení změny, popřípadě ohlášení zařazení je doloženo písemnou dohodou podle odstavce 3 nebo uživatel, který učinil ohlášení změny, popřípadě ohlášení zařazení, předložil doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy, která se stala předmětem rozporu podle odstavce 3. [...].*
50. Podle odstavce 5 tohoto ustanovení ovšem Ministerstvo aktualizaci evidence půdy podle ohlášení změny neprovede *a tuto skutečnost s uvedením důvodu oznámí písemně uživateli, který učinil ohlášení změny, popřípadě ohlášení zařazení podle odstavců 1 a 2, jestliže*
 - a) *i po předložení dokladu podle odstavce 3 shledá údaje v ohlášení změny, popřípadě ohlášení zařazení nepravdivými,*
 - b) *uživatel, který učinil ohlášení změny, popřípadě ohlášení zařazení, nedoložil písemnou dohodu podle odstavce 3 nebo doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy, která se stala předmětem rozporu podle odstavce 3.*

51. Žalobci ohlašovali změny v evidenci půdy ve vztahu k půdním blokům, resp. dílům půdních bloků ve čtverci 610-1170, provedeným na základě schválené komplexní pozemkové reformy. Každý z nich doložil příslušné smlouvy o pronájmu pozemku nebo pachtovní smlouvy, na jejichž základě nejdříve správní orgán I. stupně ohlášené změny provedl, a o jejichž platnosti žádná ze stran nevznesla žádné pochybnosti. Následné neprovedení ohlášených změn stojí na posléze vyjádřeném nesprávném názoru žalovaného, že na věc měl být aplikován § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách ve znění účinném od 1. 1. 2013.
52. Správní orgány nikdy nezpochybnily platnost právních titulů žalobců k dotčeným pozemkům, proto byly povinny se řídit § 11 odst. 8 ve spojení s § 12 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách ve znění účinném do 31. 12. 2012, jak soud vysvětlil výše. Jestliže rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv ze dne 28. 3. 2014 nabylo právní moci 15. 4. 2014 a žalobci podali svá ohlášení 29. 4. 2014, o čemž není mezi stranami sporu, byl správní orgán povinen ohlášené změny provést v souladu s § 3g odst. 4 zákona o zemědělství, neboť dosavadní nájemní vztahy zanikly dnem 15. 4. 2014 a výše citované ustanovení mu neposkytuje prostor pro uvážení, zda i po splnění zákonných podmínek změny provede, či nikoliv.
53. Soud však nevešel žalobcům na námitku nepřezkoumatelnosti oznámení správního orgánu I. stupně. Otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí se správní soudy zabývaly opakovaně již mnohokrát, jak ve vztahu k rozhodnutím správním, tak soudním, a k této otázce tak existuje početná a ustálená judikatura (např. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2006, čj. 2 As 37/2006-63, č. 1112/2007 Sb. NSS; nebo rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005, č. 689/2005 Sb. NSS), či rozsudek ze dne 22. 1. 2004, čj. 4 Azs 55/2003-51, který se týkal případu, kdy nebyly uvedeny důkazy, na jejichž podkladě správní orgán dovodil své závěry.
54. Soud nepopírá, že napadená oznámení ze dne 3. 12. 2014 jsou na samé hranici přezkoumatelnosti, nicméně, z jejich odůvodnění lze dovodit, že změny v evidenci budou provedeny dle usnesení ministra zemědělství ze dne 10. 10. 2014, které vyhovělo námitkám osoby zúčastněné n řízení a na něž správní orgán I. stupně odkázal. V této souvislosti lze přiměřeně odkázat na judikaturu NSS, zejména rozsudek ze dne 27. 1. 2015, čj. 6 As 229/2014-82, č. 3206/2015 Sb. NSS, podle kterého *„pouze samotný fakt, že soud nenalezne dostatek nových slov k vyjádření závěrů vyslovených již odvolacím správním orgánem a namísto toho se s odůvodněním přezkoumávaného správního rozhodnutí výslovně ztotožní, nepřezkoumatelnost jeho rozsudku způsobit nemůže (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS, nebo rozsudky č. j. 6 As 43/2013 - 68 ze dne 27. května 2014 a č. j. 6 As 54/2013 - 128 ze dne 12. listopadu 2014). [...] V tom rozsahu, v jakém jsou odvolací námitky (nebo argumentace k nim) totožné s námitkami vznesenými již v řízení před správním orgánem prvního stupně a ten je dostatečně přesvědčivě vyvrátil ve svém rozhodnutí, by nebylo vadou odvolacího rozhodnutí dokonce ani to, kdyby se odvolací orgán na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí výslovně odvolal a ztotožnil se s ním.“* Vzhledem k tomu, že v daném případě byli žalobci nevyhnutelnými adresáty i usnesení ministra zemědělství, byl jim jeho právní názor znám. Přestože by soud přece jen očekával podrobnější argumentaci nevyhovění provedení změn v evidenci půdy, nemá důvodu se od této judikatury odchýlit, neboť za daných okolností a v dané situaci byly důvody neprovedení změn zřejmé z odkazovaného usnesení, o čemž ostatně svědčí i fakt, že žalobci s těmito důvody v žalobě věcně

polemizovali, a tedy měli možnost se proti tomu bránit dostupnými opravnými prostředky, kterých i využili. Velmi strohé odůvodnění oznámení tak samo o sobě nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť správní orgán I. stupně vázán názorem nadřízeného správního orgánu, by pouze vyslovil již vyslovené. Jak již bylo a bude řečeno, soud však shledal jiné důvody pro to, aby zrušil rozhodnutí žalovaného. Tato námitka tak není důvodná.

55. Zbývá posoudit poslední z uplatněných námitek žalobců. Žalobci tvrdili, že se po celou dobu řídili rozhodnutími a pokyny orgánů státu, avšak žalovaný přestřel v napadeném rozhodnutí jiný výklad, který byl nejen v rozporu s výkladem SPÚ, ale i dřívějším výkladem a praxí správního orgánu I. stupně. Soud tuto skutečnost nepominul, správní orgány skutečně žalobce neustále utvrzovaly v tom, že jejich věci se řídí právními předpisy účinnými do 31. 12. 2012 (ať už to vyplývá ze samotného rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv ze dne 28. 3. 2014, tak ze sdělení Státního pozemkového úřadu ze dne 27. 1. 2014, či ze dne 30. 4. 2014, na které odkazují žalobci). Z tohoto důvodu je nutno posoudit, zda toto utvrzování bylo s to založit v nich legitimní očekávání, že bude jejich žádostem vyhověno.
56. K otázce legitimního očekávání se vyjádřil NSS např. v rozsudku ze dne 19. 4. 2017, čj. 6 As 98/2016-54, body 35 až 39. V něm podrobně shrnul teoreticko-právní vymezení tohoto principu, na který soud ve stručnosti odkazuje. „*Pro účely našeho posouzení lze poznamenat, že tento princip je v oboru správního práva úzce spojen s principy ochrany právní jistoty, spravedlivosti a předvídatelnosti aktů veřejné moci a důvěry v ně a s principem zákazu libovůle [srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 12/14, N 109/77 SbNU 577; 177/2015 Sb., bod 37: „Pro demokratický právní stát je charakteristický princip právní jistoty, spočívající mimo jiné v tom, že právní pravidla budou jasná a přesná a budou zajišťovat, že právní vztahy a jejich důsledky zůstanou pro adresáty pravidel předvídatelné. Závazky a sliby, které na sebe stát vezme vůči jednotlivcům, by měly být dodržovány (princip legitimního očekávání)“].*“
57. NSS ve svých úvahách dále pokračoval takto: „*V nejtypičtější podobě se ochrana legitimního očekávání, ve vazbě na ochranu právní jistoty, v oboru správního práva upíná k vázanosti správy vlastní ustálenou správní praxí, ustáleným výkladem procesních i hmotných právních pravidel, veřejně deklarovanou politikou v mezích správního uvážení, interní výkladovou či aplikační směrnici, anebo k závaznosti konkrétního a kvalifikovaného ujištění o právu či procesním postupu, poskytnutého orgánem veřejné moci adresátu jeho správy (tzv. representation). V českých právních předpisech se výslovně o ochraně legitimního očekávání sice nehovoří, tento princip je však základem některých specifických forem činnosti veřejné správy, např. v podobě institutu závazného posouzení podle § 132 a násl. daňového řádu, a promítá se též do základních zásad činnosti správních orgánů (např. povinnost šetřit práva nabytá v dobré víře a oprávněné zájmy adresátů veřejné správy v § 2 odst. 3 správního řádu, povinnost dbát o to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly neodůvodněné rozdíly v § 2 odst. 4 správního řádu [...], a takto je v soudní judikatuře nalézán a uplatňován.*“
58. Odkázal přitom i na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS (věc L'OREAL), v němž NSS opřen o řadu rozhodnutí Ústavního soudu uznal vynutitelnou vázanost správního orgánu správní praxí, která spočívá v ustálené, jednotné a dlouhodobé činnosti (příp. i nečinnosti) orgánů veřejné správy, opakovaně potvrzující určitý výklad a použití právních předpisů, neboť taková praxe na straně adresátů veřejné správy zakládá legitimní očekávání, že v ní správní orgány

budou pokračovat. Soud v této souvislosti upozorňuje na závěry Ústavního soudu, který v nálezu ze dne 11. 11. 2003, sp. zn. IV. ÚS 525/02, č. 131, konstatoval: „Každému navrhovateli vzniká v řízení před orgánem veřejné moci legitimní očekávání, že bude-li postupovat v souladu se zákonem a konkrétními pokyny tohoto orgánu, povede to v případě úspěchu ve sporu k vydání reálně vykonatelného rozhodnutí.“ (srov. také nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 11. 2004, sp. zn. I. ÚS 163/02 (N 169/35 SbNU 289). Legitimní očekávání na straně adresátů veřejné správy mohou přitom zpravidla založit pouze jednání a postupy, které jsou v souladu se zákonem a v jeho mezích.

59. Jak konstatoval rozšířený senát NSS ve věci *L'OREAL*, otázka vzniku legitimního očekávání „je zcela evidentně otázkou skutkovou. Určit, zda existovalo určité očekávání a zda takové očekávání bylo legitimní [tzn., zda mu soud má poskytnout ochranu], vyžaduje zjišťovat mnoho skutečností.“ Nejde ovšem jen o otázku skutkovou zjišťovanou v procesu dokazování, ale též o otázku právní: přiznání ochrany legitimnímu očekávání musí předcházet obezřetné vážení všech právem chráněných zájmů, které jsou ve hře, a při končení „účtování“ musí soud pečlivě poměřovat legitimní očekávání a míru jeho intenzity s případným závažným veřejným zájmem, který by s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem mohl a měl nad imperativem ochrany legitimního očekávání převážet.
60. Uvedené závěry lze zcela jistě použít i na nyní posuzovanou věc. Ve prospěch legitimního očekávání žalobců svědčí již zmíněné projevy ze strany státních orgánů, které jsou součástí předložených správních spisů. Ve sdělení SPÚ ze dne 27. 1. 2014 informoval pozemkový úřad účastníky řízení o tom, že nabytí právní moci rozsudek ze dne 24. 10. 2013, č. j. 62 A 99/2010-201, kterým Krajský soud v Brně rozhodl o žalobě osoby zúčastněné na řízení a dalších osob proti rozhodnutí o schválení návrhu komplexní pozemkové úpravy ze dne 7. 3. 2012, resp. proti rozhodnutí nadřízeného správního orgánu, který zamítl jejich odvolání. SPÚ také uvedl: „Dle ust. § 11 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2012 (dále jen „zákon“) je schválený návrh závazným podkladem pro rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv [...]. Tímto rozhodnutím zanikají dosavadní nájemní vztahy, zatímni bezúplatné užívání a časově omezený nájem [...]“.
61. Rovněž tak ze sdělení SPÚ ze dne 30. 4. 2014 vyplývá, že úřad vědom si zákona č. 503/2012 Sb., což je zřejmé z první věty sdělení, kde na něj odkazuje, sděloval konkrétně žalobci f), že „rozhodl podle § 11 odst. 8 zákona [o pozemkových úpravách] o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění účinném k 31. 12. 2012.“ Část o konkrétní časové působnosti zákona přitom dokonce SPÚ i podtrhl. V dalším odstavci odkázal na § 24 odst. 2 téhož zákona (přechodné ustanovení), dle kterého ustanovení tohoto zákona se vztahují i na řízení o pozemkových úpravách zahájená před jeho účinností, pokud nebyl návrh vystaven k veřejnému nahlédnutí. Upřesnil, kdy byl návrh vystaven, a konstatoval, že tomu tak bylo před nabytím účinnosti zákona. K tomu ovšem soud nad rámec nezbytně nutného dodává, že tato přechodná ustanovení řešila střet působnosti zákona o pozemkových úpravách č. 139/2002 Sb., a předchozí právní úpravy, tj. zákona č. 284/1991 Sb., nikoliv zákona o pozemkových úpravách a následných novelizací. Nicméně i tento „nový“ střet je řešen ve stejném duchu, jak již bylo řečeno, v § 22 odst. 8 zákona o SPÚ.
62. Obdobné sdělení dále obsahuje i samotné rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv ze dne 28. 3. 2014 – na s. 4 uvádí, že zpracování návrhu kompletní pozemkové reformy „bylo provedeno v souladu s platnými předpisy, zejména se zákonem [o

pozemkových úpravách] *ve znění platném do 31. 12. 2012 a s vyhláškou č. 545/2002 Sb., [...]. Tímto rozhodnutím dle ustanovení § 11 odst. 8 zákona zanikají dosavadní nájemní vztahy [...].“*

63. Ve správním spisu je dále založeno vyjádření SPÚ ze dne 4. 6. 2014. V něm úřad reaguje na žádost obce Vedrovice ze dne 14. 5. 2014 o řešení průběhu výměny pozemků a přechodu vlastnických práv k pozemkům, neboť tato obec nesouhlasila s postupem osoby zúčastněné na řízení a osob s ní majetkové či jinak propojených. SPÚ s odkazem na § 22 odst. 8 zákona o SPÚ nejdříve konstatoval, že v souladu s tímto ustanovením postupoval v řízení o komplexní pozemkové úpravě podle zákona o pozemkových úpravách ve znění platném ke dni 31. 12. 2012. Další vyjádření, které SPÚ uvedl, soud pro dokreslení situace doslovně cituje ze s. 2 a 3: *„Vlastníci již osetých pozemků se vzájemně dohodli na majetkovém vypořádání (podnájemní smlouva, náhrady osiva, apod.). Pozemkový úřad přihlédl rovněž ke skutečnosti, že společnost AGROS Vedrovice, s. r. o. (nyní osoba zúčastněná na řízení – pozn. soudu). Měla své pozemky již po sklizni úrody a provedení podmínky. Tato společnost provádí osev pouze kukuřice a slunečnice, která je prováděna podle agrotechnických lhůt v dubnu až květnu. Vytyčení pozemků na podzim roku 2014 by tak bylo nereálné a muselo by být odsunuto až na jaro 2015, čímž by se provedení pozemkové úpravy odsunulo minimálně o jeden rok. Společnost AGROS Vedrovice, s. r. o. je vlastníkem jen cca. 6,5 ha zemědělské půdy z celkového obvodu pozemkové úpravy tj. 805 ha. Žádost o vytyčení pozemků si do ledna 2014 nepodala. Na základě všech výše uvedených důvodů pozemkový úřad zabezpečil vytyčení nového uspořádání pozemků na jaře 2014. [...]. Podle informací, které má pozemkový úřad k dispozici, začalo v rozporu s dohodou vlastníků pozemků a tím i v rozporu se zákonem, počínaje dnem 23. 4. 2014 docházet k rozorání zasetých pozemků a jejich přesévání jinými plodinami společností AGROS Vedrovice, s. r. o. K tomu docházelo i přesto, že hranice pozemků již byly řádně vytyčeny a předány vlastníkům, čehož si byla vědoma jak společnost AGROS Vedrovice, s. r. o., i osoby, které mají shodné zájmy [s ní]. Podle názoru pozemkového úřadu společnost AGROS Vedrovice, s. r. o. svým postupem vědomě porušuje zákon, a to především tím, že nerespektuje nové uspořádání pozemků ve snaze zabránit provádění a řádné dokončení pozemkové úpravy a ve snaze obohatit se na úkor ostatních vlastníků pozemků. Rozhodnutí dle § 11 odst. 8 zákona bylo této společnosti doručeno již 4. 4. 2014. V rozhodnutí je zcela jednoznačně a srozumitelně uvedeno, že pozbývají původní pozemky a nabývají pozemky nové a současně zanikají dosavadní nájemní vztahy, [...].“*
64. Ze všech těchto listin bezpečně vyplývá, že žalobci byly skutečně správními orgány neustále utvrzováni v tom, která právní úprava na jejich věc dopadá a jaké to má pro ně důsledky. Uvedený postup správních orgánů proto mohl u nich oprávněně vzbudit legitimní očekávání toho, že pokud podají ohlášení ve stanovené lhůtě, budou změny v evidenci půdy provedeny.
65. Součástí správního spisu je také Informace č. 2/2014 ze dne 3. 3. 2014 vydaná SPÚ, odborem řízení pozemkových úprav, č. j. SPU 117513/2014, která se mimo jiné týká použití zákona s ohledem na jeho účinnost, protože vyvstával značný počet ohlasů ze strany poboček Krajského pozemkového úřadu i zpracovatelů pozemkových úprav ve vztahu k původnímu postupu zveřejněnému v Informaci č. 1/2014 (není obsahem spisu). Proto bylo Ministerstvo zemědělství, jakožto gestor věcného záměru o písemné stanovisko k této záležitosti. Na s. 5 v bodě 10 je uvedeno, že s ohledem na dlouhodobý proces řízení o pozemkových úpravách vychází písemné stanovisko ministerstva zemědělství ze dne

27. 2. 2014 výhradně z přechodných ustanovení zákona o SPÚ. V souladu s tímto stanoviskem:

„I. Řízení o pozemkových úpravách, pokud byl zpracovaný návrh pozemkových úprav vystaven do 31. 12. 2012 k veřejnému nahlédnutí, se dokončí podle zákona č. 139/2002 Sb., ve znění účinném ke dni 31. 12. 2012 a podle vyhlášky č. 545/2002 Sb., ve znění účinném ke dni 31. 12. 2012.

II. Všechna ostatní neskončená řízení o pozemkových úpravách se dokončí podle zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (včetně novely č. 503/2012 Sb., [...]).“

Tato část Informace č. 2/2014 byla ukončena dovětkem, že „právní názor MZe uvedený v bodech I. a II. je pro řízení o pozemkových úpravách závazný.“ (podtrženo v původním dokumentu – pozn. soudu).

66. I z této informace je zřejmé, že původní praxe správních orgánů vycházela z názoru, že případy, jako byl i případ žalobců, měly být posuzovány dle právní úpravy účinné do 31. 12. 2012. Soud opakuje, že výše dospěl k závěru o nesprávném posouzení právní otázky žalovaným, nicméně, s ohledem na právě uvedené, i kdyby tomu tak nebylo, je nutné navíc dodat, že zde neexistoval protichůdný jiný veřejný zájem, vůči kterému by bylo nároky žalobců nutno vyvažovat. Proto by i tak bylo namístě vzhledem ke specifickým okolnostem případu (viz body 57 až 62 výše, zejména bod 60) přisvědčit jejich legitimnímu očekávání na provedení změn v evidenci půdy. Na tom by nemohl v tomto případě ničeho změnit ani údajný nárok osoby zúčastněné na řízení na daných pozemcích hospodařit až do října 2014, neboť jak bylo popsáno výše, prokazatelně nemohla být v dobré víře (viz bod 60). I z tohoto důvodu je proto potřeba napadené rozhodnutí žalovaného zrušit a zavázat ho vysloveným právním názorem.
67. Funkcí soudů a justice obecně je poskytovat ochranu právům jednotlivce (čl. 90 Ústavy ČR), v materiálním právním státě pak ochranu i základním právům (čl. 4 Ústavy ČR). (viz náleznost Ústavního soudu ze dne 14. 7. 2004, sp. zn. I. ÚS 185/04, č. 94).
68. Pokud jde o vyjádření osoby zúčastněné na řízení k žalobě, neobsahuje žádnou právní argumentaci k nastolené právní otázce, ale pouze konstatování, že na věc dopadá zákon ve znění pro ní příznivější, tj. ve znění od 1. 1. 2013. Metodický pokyn ze dne 21. 1. 2014 nijak nedoložila a soud jej proto neměl při posuzování této věci k dispozici. Proto zůstala vyjádření osoby zúčastněné na řízení pouze v rovině tvrzení. Naproti tomu soud měl k dispozici již zmíněnou Informaci č. 2/2014 pozdějšího data, která jasně uváděla opak (viz argumentace výše). Pro úplnost soud dále uvádí, že Metodický pokyn správního orgánu musí být souladný se zákonem.
69. Osoba zúčastněná na řízení se dále pozastavovala nad nelogičností právního názoru žalobců a argumentovala úmyslem zákonodárce zohledňovat agronomický rok a práva dosavadních uživatelů na daném pozemku „dohospodařit“. V této souvislosti soud osobě zúčastněné na řízení připomíná, že uvedený úmysl zákonodárce vyplýval i z právní úpravy zákona o pozemkových úpravách ve znění do 31. 12. 2012, i když okamžik změny užívacích vztahů byl nastaven od právní moci rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv. Právě v § 12 odst. 2 v poslední větě totiž výslovně zákonodárce stanovil, že pokud se vlastníci pozemků nedohodnou jinak, zahájí hospodaření na nově vytyčených pozemcích po sklizni úrody a provedení podmínky, tj. zpravidla k 1. říjnu běžného roku, a to i v případě, kdy ještě nebylo vydáno rozhodnutí podle § 11 odst. 8.

(podtržení doplnil soud). Tedy i dříve zákonodárce zohledňoval práva dosavadních vlastníků tak, aby nedocházelo ke škodám v podobě např. zničené úrody apod., avšak upřednostňoval individuální dohodu nového a dosavadního vlastníka. Pro případ, že by k dohodě nedošlo, a dosavadní uživatel pozemku ještě nesklidil úrodu a neprovedl podmínku, zákonodárce stanovil, že tímto datem bude 1. říjen běžného roku. Avšak takto stanovený počátek hospodaření pro nového uživatele pozemku zřejmě právě s ohledem na protichůdnost jeho zájmů se zájmy dosavadního uživatele způsoboval praktické potíže při faktickém provádění změny v užívání pozemků, čehož je ostatně příkladem i nyní posuzovaná věc.

70. Jestliže se osoba zúčastněná na řízení hájila tím, pozemky „*zkultivovala, připravila, zasela*“, toto své tvrzení nijak blíže nedoložila. Proti tomuto jejímu tvrzení však stojí skutečnosti vyplývající ze správního spisu, konkrétně z vyjádření SPÚ ze dne 4. 6. 2014, podle kterého v době provádění pozemkových úprav a vytyčování pozemků, tj. na jaře 2014, měla své pozemky již po sklizni úrody a provedení podmínky a osev provádí vzhledem k druhu produkovaných plodin (kukuřice a slunečnice) teprve v dubnu až v květnu. To byl ostatně i důvod časového harmonogramu, který si SPÚ stanovil pro provedení komplexních pozemkových úprav v daném území. K postupu prací v rámci řízení o komplexní pozemkové úpravě SPÚ svolal schůzku zástupců a uživatelů na den 11. 12. 2013 (viz sdělení SPÚ ze dne 4. 12. 2013 založené ve společné části správního spisu), kde mohli vznášet své požadavky. Na tomto jednání, upřesněném předsedou sboru zástupců dne 14. 1. 2014, bylo domluveno, že vytyčování pozemků proběhne na jaře 2014 a SPÚ tuto skutečnost následně všem zainteresovaným, včetně osoby zúčastněné na řízení, sdělil sdělením ze dne 27. 1. 2014. Předání vytyčených hranic pozemků vlastníkům se uskutečnilo ve dnech 24. 3., 25. 3., 14. 4. a 15. 5. 2014. Naopak, z již zmíněného vyjádření SPÚ ze dne 4. 6. 2014 vyplývá, že to byli žalobci, kteří sporné pozemky připravili a oseli, a osoba zúčastněná na řízení počínaje dnem 23. 4. 2014 zaseté pozemky rozorala a přesela svými plodinami.
71. Uvedená tvrzení osoby zúčastněné na řízení, nijak blíže nepodložená, se tak soudu jeví nepravdivá a spíše účelová. I tuto námitku soud považuje na základě shora uvedeného za důvodnou.
72. Pro úplnost soud dodává, že provedení listiny – přípisu správního orgánu I. stupně ze dne 30. 4. 2014, adresované žalobci f) a informující jej o dokončení komplexní pozemkové úpravy podle právní úpravy platné do 31. 12. 2012, jako důkazu k prokázání legitimního očekávání žalobců, považoval soud za nadbytečné, neboť prokázání důvodnosti této námítky vyplynulo bez důvodných pochybností a v dostatečném rozsahu i z jiných důkazních prostředků obsažených ve spisu.

V. Závěr a náklady řízení

73. S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl městský soud k závěru, že žalovaný podstatně porušil ustanovení o řízení před správním orgánem a toto porušení mělo za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Proto napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

74. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého účastník, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že ve věci byli úspěšní žalobci, soud jim tuto náhradu přiznal.
75. Výše náhrady je tvořena zaplacenými soudními poplatky (6x3.000 Kč), a odměnou za zastupování advokátkou, která je tvořena 2 úkony právní služby za každého z žalobců snižená o 20 % [§ 11 odst. 1 písm. a) - převzetí a příprava věci; písm. d) - sepsání žaloby; to vše ve spojení s § 7 bodem 5 a § 9 odst. 4 písm. d) zákona č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], tj. $2 \times (3.100 \times 0,8) = 4.960$ Kč za každého z žalobců. Náklady právního zastoupení žalobců jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami každý ve výši 300 Kč za každého z žalobců podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu (tj. 600 Kč), neboť oba úkony zástupkyně učinila ještě před spojením věcí ke společnému projednání. Naopak, soud nepřiznal zástupkyni odměnu za zaslání doplnění žaloby, které spočívalo v podstatě pouze v dodání listin, které (s výjimkou jedné, kterou soud výše posoudil jako nadbytečnou) byly již obsahem správních spisů a na které žalobci odkazovali již v původně zaslané žalobě.
76. Celková výše nákladů, které žalobcům v tomto řízení vznikly, tedy činí 51.360 Kč (18.000 + 29.760 + 3.600). Vzhledem k tomu, že zástupkyně žalobců soudu ani k výzvě nedoložila, že je plátkyní DPH, a tato skutečnost není soudu známá ani z úřední činnosti, soud odpovídající částku na DPH z vyčíslené odměny nepřiznal. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám zástupkyně žalobců Mgr. Reginy Komárkové, advokátky (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).
77. Osobě zúčastněné na řízení soud v průběhu řízení neuložil žádnou povinnost, v souvislosti s níž by ji vznikly náklady řízení, za něž zákon přiznává náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s. ř. s.). Proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na hlavní

straně jeho internetových stránek www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 28. března 2018

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu